

Rob Nijssen besteedt extra aandacht aan waterkwaliteit gespeende biggen

Schóón drinkwater

VOOR EEN BIG BLIJFT SPENEN EEN STRESSMOMENT. DAAROM IS SCHOON DRINKWATER NOODZAKELIJK, VINDT ROB NIJSSEN VAN VIC STERKSEL. “ANDERS KRIJGEN ZE EEN EXTRA KLAP.” DE EXTRA AANDACHT VOOR HET DRINKWATER HEEFT ZICH VERTAALD IN EEN HALF PROCENT MINDER UITVAL. STREPTOKOKKEN KOMEN WEINIG VOOR EN BLIJVEN MEESTAL BEPERKT TOT EEN INDIVIDUEEL DIER.

De gezondheid van de varkens op Varkens Innovatie Centrum (VIC) Sterksel is de laatste jaren fors verbeterd. Daarmee daalde het antibioticagebruik. Toch bleef één aspect lang onderbelicht: het drinkwater. Eind 2010 werden daarom op diverse plekken op het bedrijf watermonsters genomen, zoals uit de nippel, uit het drinkbakje en uit de spoelkraan. Het bleek dat er in alle monsters te veel bacteriën zaten. Op advies van Erwin van der Wielen van Kewi-services, is de drinkwaterkwaliteit vervolgens aangepakt. De meeste aandacht gaat daarbij uit naar de kwetsbaarste dieren: de gespeende biggen. Het spenen blijft een stressvol moment voor de biggen. Rob zorgt daarom dat ze in een schone, warme afdeling terecht komen. En sinds begin dit jaar besteedt hij extra veel aandacht aan het drinkwater.

Spoelen

Bij het reinigen en ontsmetten van de afdeling worden de drinkbakjes standaard meegenomen, maar dat volstaat niet. Rob draait nu stuk voor stuk elke drinknippel eruit en laat het water daarbij lopen. De leiding vanaf het T-stuk, de slang, en ook het drinkbakje spoelen daardoor goed schoon. Met behulp van de spoelkraan is ook de liggende leiding goed door te spoelen. Nadat alles goed is doorgespoeld, gaat de afdelingskraan dicht. Met de hand maakt Rob de drinkbakjes droog. De nippels blijven eruit, de spoelkraan blijft open en de leiding en bakjes drogen op. Bacteriën, schimmels en gisten krijgen hierdoor geen kans om te groeien.

Fris water

Pas vlak voor het opleggen van de biggen komt er weer water in de leidingen. Rob zet eerst de afdelingskraan open en draait als eerste de nippel het dichtst bij de kraan er weer in. Het T-stuk, slang en verticale leiding zijn dan weer schoongespoeld, net als het bakje. Hij gaat door tot de laatste nippel en sluit de spoelkraan pas als alles klaar is. De biggen die kort daarna in de afdeling komen, hebben dan direct de beschikking over schoon, vers en koel water. Vers, en

Terwijl het water loopt, schroeft Rob de nippels eruit. Ook tijdens het terugzetten van de nippel, vlak voor de opleg, blijft het water stromen om alles nog eens goed te spoelen.

zeker ook koel water, is volgens Rob net zo belangrijk als vers voer. “Een varken drinkt, net als een mens, liever geen lauw water.”

Om zeker te zijn dat de biggen het water snel vinden, gaat Rob nog met de gieter langs de hokken. Hij spoelt een beetje water in het bakje en morst daarbij expres op de vloer. De biggen gaan na opleg aan het wroeten en zoeken en vinden het water op de vloer. Ze weten daardoor snel waar ze kunnen drinken. Water geven in een apart bakje is ook een optie. Rob: “Maar als je daar dan weer mee stopt, moeten sommige biggen alsnog op zoek naar de nippel.”

Medicijnleiding

De medicijnleiding is vaak maandenlang niet in gebruik. In die tijd kunnen bacteriën, schimmels en gisten de leiding fors vervuilen. Daarom staat er op Sterksel altijd een zuuroplossing in de medicijn-

Inzet boven: Zo hoort het: een dunne leiding, T-stuk omhoog en een spoelkraan aan het einde.

Foto midden: Na het doorspoelen schept Rob de drinkbakjes leeg, zodat alles goed kan opdrogen.

Inzet rechts: Bij opleg knoeit Rob bewust water op de vloer.

leiding. Dat remt de groei van ziektekiemen. Is de medicijnleiding nodig, dan wordt deze eerst gespoeld. De waterleiding in de afdeling wordt na gebruik van medicijnen opnieuw gespoeld, voordat er weer gewoon drinkwater doorheen gaat.

Dunne leiding

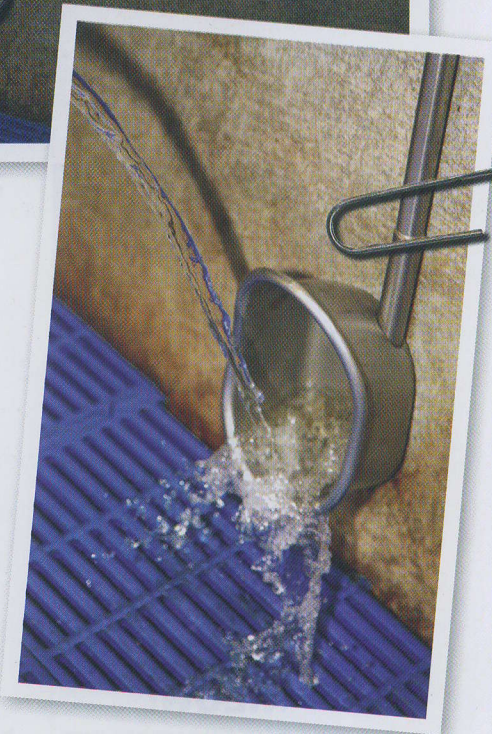
Om te zorgen voor vers en koel water mag de leiding niet dikker zijn dan 20 millimeter en niet rondlopen. Anders spoelt de leiding minder goed door tijdens het gebruik en warmt het water te veel op waardoor ziektekiemen meer kans krijgen. Rob heeft de voorkeur voor twee steekleidingen naar beide zijden van de afdeling met aan het einde een spoelkraan dichtbij het laatste T-stuk.

Het T-stuk moet omhoog staan, waarna het water door een slang naar beneden naar de nippel gaat. Dat voorkomt dat er vuil uit de aanvoerleiding naar de nippels stroomt. De nippels raken dan ook veel minder snel verstopt. Vuil vlak voor de nippel geeft ook een grotere kans op ziektekiemen.

Half procent minder uitval

Het aandeel van schoon drinkwater in de gezondheid is moeilijk

hard te maken. Feit is wel dat de uitval sinds de aanpak van het drinkwater met een half procent is gedaald. Streptokokken komen weinig voor en blijven meestal beperkt tot een individueel dier. Rob legt een big met streptokokken altijd apart achter een schotje en geeft die big naast een individuele behandeling met antibiotica regelmatig water in de bek. Vaak knappen ze dan toch op. De totale biggenuitval ligt dit jaar op 2,1 procent. "Dat is niet echt laag", vindt Rob. "Dat komt voor een deel omdat we heel weinig antibiotica gebruiken, maar vooral doordat we veel proeven uitvoeren waarbij we de biggen moeten mengen. En dat is nadelig voor de gezondheid."

MEER WETEN..

MEER DETAILS VAN DE WATERLEIDING OP VIC STERKSEL VINDT U OP WWW.VARKENS.NL ONDER BEDRIJF IN BEELD.